

Čís. 1112.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

V tom, že prodáván byl tabák osobou k tomu neoprávněnou, nelze ještě spatřovati přečin dle §u 11 čís. 4 lich. zák.

Pod skutkovou podstatu §u 11 čís. 4 lich. zák. nespadá jednání těch, kdož nabyli předmětu potřeby za cenu mimořádně nízkou (krádeží) a jichž jednání není způsobilé, zvýšiti cenu jeho nad cenu přiměřenou.

(Rozh. ze dne 12. února 1923, Kr I 109/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zástupce do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Chebu ze dne 7. prosince 1921, pokud jím byli obžalovaní dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin §u 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá rozsudek nalézacího soudu jen potud, pokud jím obžalovaní byli sprostěni z obžaloby pro přečin §u 11 čís. 4 zákona o válečné lichvě, a uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř. Nalézací soud zjišťuje, že ceny, za které obžalovaní tabák prodávali, byly značně nižší, než cena, státem stanovená, a že nic nenásvědčuje tomu, že obžalovaní měli úmysl, vyháňeti ceny nad hranice přiměřenosti. Nalézací soud dovozuje z těchto předpokladů, že není prokázáno, že jednání obžalovaných bylo způsobilým, cenu tohoto předmětu potřeby nadměrně stupňovati, a neshledává v něm skutkové povahy přečinu §u 11 čís. 4 lichevního zákona v úvaze, že skutkové povahy řetězového obchodu a pletich vyhledávají vědomí pachatele, že cena může jeho činností býti vyhnána do nadměrné výše. Zmateční stížnost státního zastupitelství vytýká především s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 §u 281 tr. ř., že nalézací soud pomínil mlčením okolnost, pro objektivní skutkovou podstatu přečinu řetězového obchodu významnou, že žádný z obžalovaných nebyl oprávněn k obchodování tabákem, a že v tomto směru neučinil žádných zjištění. Než o nějaké neúplnosti rozsudku, jak jí má na mysli § 281 čís. 5 tr. ř., nelze tu mluvíti; jest obecně známo, že k prodeji kuřiva, jež jest předmětem státního monopolu, oprávněni jsou pouze trafikanti, takže nebylo v tomto ohledu třeba žádných zjištění. Okolnost, že obžalovaní prodávali tabák, ač nebyli k obchodování kuřivem oprávněni, sama o sobě nepostačuje, by v jejich jednání spatřována byla skutková povaha přečinu řetězového obchodu nebo jiných pletich ve smyslu §u 11 čís. 4 lichevního zákona, nejsou-li tu další známky skutkové povahy tohoto přečinu. Neoprávněné obchodování tabákem samo o sobě jest deliktem finančním, ježto porušuje finanční výsost státu, a stává se trestným činem, podléhajícím právomoci lichevních soudů, teprve tehdy, poškozují-li obecný zájem, který vyžaduje ochrany proti přílišnému využívání poměrů vyvolaných válkou. O tom však v tomto případě, jak ještě při vyřízení uplatňova-

ného důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. bude doličeno, nemůže býti řeči. S hlediska tohoto důvodu zmatečnosti uvádí stížnost, že výrokem nalézacího soudu, že jednání obžalovaných nezakládá skutkové povahy přečinu řetězového obchodu, porušen byl zákon v ustanovení §u 11 čís. 4 lichevního zákona, neboť skutková povaha tohoto přečinu prý nevyžaduje, by jednání bylo způsobilé, stupňovati cenu předmětu potřeby; stačí prý, vsunuli-li se obžalovaní neoprávněně jako zbytečný mezičlánek mezi výrobce, za kterého zde sluší pokládati neznámého zloděje tabáku, a spotřebitele. Ani v tomto směru není zmateční stížnost odůvodněna. Ustanovení §u 11 čís. 4 zákona o válečné lichvě staví řetězový obchod na roveň jiným pletichám, jež jsou způsobilé, stupňovati cenu předmětu potřeby. Vyžaduje se tedy dle doslovu zákona také ke skutkové povaze přečinu řetězového obchodu, aby bylo jednání pachatelovo způsobilým, stupňovati cenu předmětu. Touto cenou míní zákon buď cenu, utvořenou na základě hospodářsky oprávněných nákladů výrobních, rozmnoženou o přiměřený zisk, nebo cenu tržní, jde-li o zboží, při kterém jest tato cena výsledkem řádného obchodování a volné soutěže, nebo konečně cenu státem na určité předměty stanovenou. Vsune-li se zbytečný mezičlánek mezi výrobce a spotřebitele, bývá s tím ovšem z pravidla spojeno nebezpečí, že zboží dostane se do rukou spotřebitelů zatíženo hospodářsky neoprávněnými zisky těchto zbytečných překupníků, a jest tudíž zpravidla takové jednání způsobilé, stupňovati cenu předmětu. Bylo-li však zboží nabyto za cenu nižší, než je cena státem stanovená, nebo cena, za kterou lze zboží obdržeti v řádném obchodě, jak to zpravidla bývá, pochází-li zboží z krádeže, jako v tomto případě, a nezvýší-li se cena ziskem jednotlivých prodávajících nad cenu shora zmíněnou, není jednání těchto osob způsobilým, stupňovati cenu předmětu, a nezakládá skutkové podstaty §u 11 čís. 4 zákona o válečné lichvě. Tak jest tomu i v tomto případě, kde obžalovaní prodávali tabák za ceny značně nižší, než byly ceny státem stanovené.

Čís. 1113.

Význam napotomního narovnání při zločinu podvodu. Nelze tu užití obdoby §u 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 12. února 1923, Kr II 31/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 21. listopadu 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 200, 201 a) tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovozuje s hlediska čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., že činnosti obžalovaného nedostává se podvodného úmyslu dle §u 199, správně 197 tr. zák., a že narovnáním mezi obžalovaným a lesním S-em o vybraném obnosu vznikl poměr civilněprávní. Smysl prvé námitky není